

TONEEL
HET NATIONALE
TONEEL

DE DODEN

NAAR JAMES JOYCE / GESPEELD DOOR MARJON BRANDSMA, FRIEDA PITTOORS EN GER THIJS
REGIE JAN RITSEMA / VERTALING GER THIJS / VORM JAN JORIS LAMERS

PREMIÈRE 9 APRIL IN THEATER AAN HET SPUI DEN HAAG

TWAALF JAAR GELEDEN BEWERKTEN ACTEURS MARJON BRANDSMA EN GER THIJS SAMEN MET JAN RITSEMA HET VERHAAL HET BEEST IN DE JUNGLE VAN HENRY JAMES TOT DE SUCCESVOLLE TONEELPRODUCTIE HET. NU WAGEN ZE ZICH, VERRIJKT MET DE AANWEZIGHEID VAN FRIEDA PITTOORS OPNIEUW AAN EEN MEESTERWERK UIT DE ENGELSE LITERATUUR. DE DODEN WERD VERFILMD DOOR JOHN HUSTON EN VELE MALEN BEKROOND: 'A GIFT OF LOVE, WRAPPED IN LAUGHTER'.

KERST IN DUBLIN ROND DE EEUWWISSELING. EEN GROOT FEEST VOOR FAMILIE EN VRIENDEN. GABRIEL EN ZIJN VROUW GRETTA ZIJN HET STRALENDE MIDDELPUNT. MAAR NAARMATE DE AVOND VORDERT, BLIJKT HUN STRALENDE GLIMLACH MEER EN MEER ONZEKERHEDEN TE VERBERGEN. TENSLOTTE VERTROUWT GRETTA GABRIEL EEN TEDER GEHEIM UIT HAAR VERLEDEN TOE. GABRIEL REALISEERT ZICH DAT NIETS TUSSEN HEN OOIET MEER HETZELFDE KAN ZIJN. SNEEUW VALT OVER IERLAND.

hoofd technische dienst Lex Caboort / techniek Fred Beezhold, Vincent Kok, Paul Jorna, Michiel Rasenberg, Geert Jan De Groot, Gerrit Maronier, Hans Spinnler / productieleiding Fred van de Schilde / dramaturgie Gitta op den Akker / kleedster Karen Eversteijn

SPEELLIJST

6 T/M 18 APRIL DEN HAAG THEATER AAN HET SPUI, 21 T/M 26 APRIL AMSTERDAM BELLEVUE, 28 APRIL MEPEL OGTEROP,
29 APRIL ROSENDAAL DE KRING, 1 EN 2 MEI GRONINGEN KRUIHUIS, 3 MEI EINDHOVEN STADSSCHOUWBURG,
5 EN 6 MEI ROTTERDAM SCHOUWBURG, 9 MEI ARNHEM SCHOUWBURG, 12 MEI DEN BOSCH THEATER AAN DE PARADE,
14 MEI ZOETERMEER STADSTHEATER, 15 EN 16 MEI, HAARLEM DE TONEELSCHUUR, 18 T/M 20 MEI UTRECHT STADSSCHOUWBURG,
21 MEI ALKMAAR DE VEST, 22 EN 23 MEI LEIDEN LAK THEATER, 26 T/M 30 MEI DEN HAAG THEATER AAN HET SPUI

21 augustus 1909, 44 Fontenoy Street, Dublin

Mijn lieve kleine Nora. Ik geloof dat je van me houdt, niet? De gedachte dat je mijn verzen leest (al heeft het je vijf jaar gekost om ze te ontdekken) vind ik fijn. Toen ik ze schreef was ik een vreemd eenzaam jongetje dat 's nachts alleen rondzwierf en dacht dat op een goede dag een meisje van me zou gaan houden. Maar ik kon nooit met de meisjes praten die ik altijd bij anderen ontmoette. Hun valse maniertjes waren al direct een rem voor me. Toen kwam jij. Jij was in zekere zin niet het meisje van wie ik gedroomd had en voor wie ik de gedichten geschreven had die jij nu zo betoverend vindt. Het was misschien (zoals ik haar in mijn verbeelding zag) een meisje dat door de cultuur van geslachten vóór haar een merkwaardige ernstige schoonheid was geworden, de vrouw voor wie ik gedichten schreef als 'Gentle lady' of 'Thou leanest to the shell of night'. Maar toen zag ik dat de schoonheid van je ziel die van mijn verzen verre overtrof. In jou was iets hogers dan al wat ik daar had ingelegd. En dus is om deze reden het verzenboek voor jou. Het bevat de begeerte van mijn jeugd en jij, lieveling, was de vervulling van die begeerte.

JIM

IN 1909 VERBLIJFT JAMES JOYCE ENKELE MAANDEN ZONDER ZIJN VROUW NORA IN IERLAND, HET VADERLAND DAT ZE SAMEN IN 1904 HADDEN VERLATEN. DE AFSTAND DOET HEM BESEFFEN WAT ZIJ VOOR HEM BETEKENT EN HIJ SCHRIJFT HAAR GEPASSIONEERDE BRIEVEN.